

# Az Újság

politikai, társadalmi, közgazdasági és irodalmi napilap

Hirdetést a nap bármely szá-  
kában felvesz a kiadóhivatal

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SALONTA (NAGY-  
SZALONTA), PIATA UNIRII (TOLDI-TÉR) 13. sz.

Szerkesztésért felelős:  
GAÁL SÁNDOR

## Döntött a német nép

Amitől rettegett az egész világ: a német népszavazásról, az megtörtént! A döntés pedig a józan ész győzelmét jelenti. Azt, hogy a német nép többsége nem akar bizonytalan sorsu kalandokba belebocsájtkozni.

Mert egy bizonyos állapot feloldozása bizonytalanak sohasem volt valami jó üzlet, a német nép pedig ma még van annyira kalmárlelkű, hogy értékelni tudja az ilyesmit.

Nemcsak nállunk beszéltek arról az utóbbi időkben, hogy Németországban bajok vannak, amelyek igen könnyen a kommunizmus karjaiba kergetik az államot. Ez természetesen, óriási kihatással lett volna az egész világon. Mert egy, még letipottságában is hatalmas, Németország a győzelmet feltétlenül a kommunizmus javára döntötte volna el.

A mostani döntés, — legalább is egyelőre, — a mérsekeltébe elem túlsúlyát jelenti. Hogy miért legalább is egyelőre? Hát egyszerűen azért, mert, amit most elkerültek, az igen könnyen bekövetkezik két-három hónap múlva is.

A német nép megmutatta, hogy tud nyugodni, legyalmeztet lenni, ha arra szükség van! De azt is megmutatta, hogy baj van, még pedig óriási! A baj mellett bizonyít az, hogy közel tízmillió szavazatot kapott a radikálisok indítványa, amelynek győzelme a szélsőségesek feljöttét jelentette volna.

Azt a bizonyos tízmillió szavazatot azonban nem szabad számszerűen vennünk, — mert végeredményében az nem jelenti azt, hogy tízmil-

ió leszavazott német az mind szélsőséges. Tekintetbe kell ellenben venni az óriási erőfeszítést, propagandát, gyilkosságokba fult demagógiát, amit kifejtettek a radikálisok.

Ez az esemény bizony igen közvetlenül érint bennünket is. Politikusok, a maguk körülhatároltságában, határos közé szoríthatják az embertömegeket, ez azonban nem akadályozza meg, hogy a rossz hír el ne jusson hozzánk! Láttuk a legutolsó hetekben, a pénzügyi krízis által keltett izgalmat.

A hír mindég nő terjedés közben. Egészen bizonyos, hogy a német szélsőségesek is a számszerű eredményt

igyekezni fognak, mint egy nagyszerű győzelmet feltüntetni. És nem is hazudnak, mert egy tízmillió szavazat eredmény, az már győzelmet jelent.

És a mai kétségtelenül kritikus napokban bizony nem kell csodálkozni, ha az elégedetlenség száma napról-napra óriási mértékben nő.

Romániáról mindég azt állították, hogy ment a kommunizmustól. Hígyjük el, bár én merem állítani, hogy a legutóbbi napok eseményei, a vonatok ellen megkísérelt merényletek, épenséggel nem ezt bizonyították! De azt is merem állítani, hogy ha még három-négy hónapig folyik ez a mindenféle kormányzási kísérletezés, hát itt is lesz egy pár millió.

Nagyon tévednek azok, akik azt állítják, hogy a román nép mentes a kommu-

nizmustól. Nagyon téved! Azért téved, mert nem bízik az a nép bennük, még akkor sem, ha édes fia, az a bizonyos „nadrágos” román intellektuel! De nekem elmondja, ami fáj, ami bántja, mert én már mentem át szenvedésen vele együtt s ma is vele szenvedek!

Nos én állítom, hogy bizony elégedetlenebb az, mint a kisebbségi paraszt s mentse meg az Isten papjait, tanítóit, ha egyszer már nem fogja fékezni tudni haragját.

Nállunk még tényleg nincsen baj. De ehhez szükséges az, hogy felhagyjanak a kísérletezgetésekkel addig, amíg baj nincs, mert lehet, hogy később találunk felébredni.

És azt mondja arra már a homorogi, vagy vasandi paraszt, hogy neki mindegy, ő csak nyerhet? „O”

## A pénzügyi helyzet

### Magyarországról nem lehet póstán küldeni pénzt

A bankfront, (hogy így nevezzük) még mindég élénk tevékenységben van. Azonban jóleső érzéssel kell megállapítanunk, hogy már csilapodnak a kedélyek.

Elmult az izgatottság, mert még a legkönnyebben izgatók is belátták végre, hogy nincs semmi baj, de nagy szükség van a nyugalom és hidegvérre!

Azért, hogy semmi baj nincsen, mégis jó volt ez a kis komolytalan »hecc«, mert eseménynek nem nevezhető. Ez a jó, annyit jelentett, hogy pár napig volt ingatlan forgalom. Olyan ingatlan forgalom, amilyenre évek óta nem volt példa.

Naponta 2—3 millió értéket képviselő ingatlanok cseréltek gazdát, ami érdekes következtetésekre ad alkalmat.

És pedig könnyen izgató betétesek, akik pénzüket félítették, — Isten tudja miből, — jóval a forgalmi áron felül vásároltak ingatlanokat.

A másik: magánpénzt kölcsön soha nem lehetett kapni, most azonban a betéttel rendelkezők keresték azokat, akiknek bankadósságuk volt, hogy a betéttel fizessék ki banktartozásukat s nekik adjanak váltót, illetve kötelezvényt.

Van még egy harmadik is, ami szintén lényeges,

nem a banktól félnek, illetve féltek, hanem attól, hogy a megszigorítások miatt nem tudnak hozzájutni pénzükhöz s ha infláció »lenne«, hát értéktelenné válna a pénzük.

Érdekes megfigyelné, hogy milyen izgalom lett némelyiken urrá s ezzel szemben milyen higgadtan bonyolította illetve bonyolítja le az ügyleteket a bank igazgatósága, mint aki száz százalékgig biztos a dolgában. Az is lehet, hiszen semmi nyugtalanságra nincs oka.

Magyarországon a külföldre

való postautalvány forgalmat, további intézkedésig betiltották. A valutával való üzérkedés megakadályozására a m. kir. államrendőrség főkapitánysága külön detektívosztályt állított fel.

A határmentén a határrendőrség végzi a vonat ellenőrzést.

\*

A londoni Evening Standard azt írja, hogy a rövidlejáratú kölcsönök rendezésének nagy izgalmában egészen megfélekedtek a hosszulejáratú kölcsönökre szorult államoktól.

Ezek Magyarország és Románia. Mindkét államnak nagy és hosszulejáratú kölcsönre van sürgős szüksége.

\*

A német Nemzeti Bank tervbevette a kamatláb leszállítást.

\*

A Nemzetközi Fizetések Bankjának tízes bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen a már lejárt és rövid időn belül lejárató német kölcsönök ügyét tárgyalták.

Döntés még nem történt.

\*

A német népszavazás által teremtett nemzetközi helyzet jóhatással van a magyar kölcsönre is, mert a kihelyezést biztos alapra helyezi.

A Magyarság ma reggeli száma azt írja, hogy a kölcsönre vonatkozó tárgyalások sikeres befejezést nyertek. A kölcsön összege ötmillió font (4300 millió lei), 18 hónapos lejárat mellett. Az összeget francia, olasz, svájci és holland bankok jegyezték le.

A lap úgy tudja, hogy e hét péntekén már folyósítják is az összeget.

\*

Magyarországon a betétekből kivett összegeket tömegesen viszik vissza a bankba.

A tőzsdén a határidős üzlet tegnap újból megnyílt. A gazdálkodók nagy elégtellessel vették tudomásul, hogy tavaszra, a 3 százalékos tértítési jutalékkal és boletával együtt, 22 pengős ár mellett kötötték a buza üzleteket.

\*

A magyar nemzeti valuta letét mozgalom egyre jobban szélesül. Az ország minden részéből érkeznek bejelentések a hozzájárulásról.

\*

Németországban Hindenburg enyhítette a sajtó rendeletet.

Tip. „GAÁL ÉS TARSA” nyomdája Salonta.

## ÉRTESÍTÉS!

A mai naptól kezdve a Nagyszalontai Takarékpénztár R. T., valamint a Gazdasági Takarékpénztár R. T. betétkönyveire, a legolcsóbb árak mellett vásárolhat SZENTMIKLÓSSY JÁNOS áruházában.

## Történelmi fejták Szalonta körül

— Értekezés —

2

Irta: HERMANN GÉZA

### I. A határbeli községek története

#### 2. Bagd

Történelmi multját homály fedi, csak a néphagyomány emlekezik meg Bagd nevű községről. Sem a papi tizedszedési jegyzék, sem az 1552 évi porták összeírása nem említi s ha itt község létezhetett is, az a régmultban pusztulhatott el. A XIV században már „szállás” (diverticulis) néven jelöltetik meg a Bagdi család birtokában.

A XVI században a birtok is megoszlott, mert a Fodor s Ferdényi nemesek már részesei s lezármazóik közül Fodor Benedek birtokrészét 1614-ben a szalontai hajduknak zálogosította el, Ferdényi Ferenc és Gábor pedig részeit azoknak örökön eladták s 1625-ben e vételt Bethlen Gábor erdélyi fejedelem megerősítette.

1702-ben e pusztát is Szalontával együtt a szepesi kir. kamara által herceg Eszterházy Antalnak zálogosítottatott el.

1727-ben I. Leopold császár-király e pusztát Boronkai Ádámnak adományozta s annak birtokába beigtatva is lett, használatba azonban soha sem vehette a herceg Eszterházy zálogjoga miatt.

1735-ben Ferdényi Ferenc e pusztáért „erősebb ősi jogon” pert indított, azonban herceg Eszterházyval szemben a pert elvesztette.

1774-ben fogantatosított urbéri kiegyezéssel e pusztát a hg. Eszterházyak birtoklásából visszakerült a szalontaiak tulajdonába s ma a közlakossága.

Bagd ma a község határ egyik dűlőjét képezi ezen nevezettél.

#### 3. Panasz

Régi egyházas község, mely a homorogi főesperességhez tartozott, a pápai tizedszedési jegyzékben Mező előnévvel említetik, megkülönböztetésül a Sebeskőrös jobbpartján állott hasonló községtől. Mindkét község a Hontt megyéből Biharba is átszármazott híres Pázmány nemzetség birtoka volt, akik Panaszinak irták magukat. Mikor került e két Panasz a panasz Pázmányok birtokába. erről írott emlékeink hallgatnak, eryl azonban bizonyos, hogy Panasz Istvánnak, ki 1263-ban Bihar megye királyi birtokaként szerepel, eme községek tényleg tulajdonai és hogy a Panasz nemzetség 1465-ben e községek

re kir. új adománylevelet nyert, mint ősi birtokra. (L. Bunyitai V. Váradi püsp. tört. III. k. 281 lap.)

Ezek szerint kétségtelen, hogy Mezőpanasz a Panasz—Pázmány családnak Biharban ősi birtoka volt, így valószínű az is, hogy a tatárjárásakor elpusztult két hasonló falut a Hont megyei Zalaba helységből származó tótokkal telepítették be, tehát az ő ottani jobbágyaikkal s e telepések származási helyök nevét adták mindkét községnek, csak hogy magyar nevezettél, mert „Zalaba” magyarul panaszt jelent.

A pápai tizedjegyzék 1332-évből egyházának papját is említi, aki István s pápai tizedben öt garast fizetett, míg utóbbi 1333-1334 évben Mark és Mikló már csak negyet.

Ali Oglu szendrői török basa 1474 évbéli rabló hadjárata Mezőpanasz községet a vidékkel együtt földult s a Panasz—Pázmányok nevevel itt nem találkozunk a nemeseké között.

Az 1552 évi porták-összeírásában birtokosokként új egyének jegyeztetnek Mezőpanaszon, és pedig Sarkadi Ferencz Sarkadvarának kapitánya, valamint Bekesi Gáspár. Előbbi 15, utóbbi 11 kapustelket bír a községben. Sarkadi Ferencz utója Sarkadi Farkas meg 1577 évben is bírja itteni örökreszeit s ezek sarkadi uradalmához tartoznak.

1598 év őszén a Váradi vár sikertelen ostromáról visszatérő Mohamed basa török martalócái a falut kirabolták s fölégették, az többé föl sem épült. A gazdátlan maradt földeket a fejedelmi fiskus foglalja le s új telepítés céljaira használja föl. Így 1607-ben vitéz Herek János, továbbá a kiis nemzetség a Ferdényi család, 1610-ben Borbély György (: de Sima :) kapnak itt rész-birtokokat, azonban a töröknek Gyula várában való léte s folytonos rablásai miatt menekül földjéről mindenki a nyugalmas tájak fele.

1619 évben Borbély Anna és Hrisztina, néhai Borbély György (de Sima) leányai itteni rész-birtokukat 300 Rénes forintért eladták Semjéni Pálnak (de Váradi).

1625 évben a Kiss, Terdényi s több más nemesi családokból a szalontaiak megveszik a panasz pusztát s e vételeket Bethlen Gábor fejedelem megerősíti. Ezen időtől kezdve máig a volt Mezőpanasz határt a szalontai lakosság bírja s Panasz dűlő néven a város határnak egy részét képezi.

Fojt. köv.

## Anyakönyvi statisztika

Születés: Mátyás halva született fiu. Széll Ferenc. Tanczos halva született leány. Szegi Gábor. Tömő Sándor.

Házasság: Keresztesi György — Seres Róza. Kepes Dezső — Glück Eszter.

Halál: Cs. b. Sárközi Sándor 68 éves. Fazekas György 51 éves holtá nyilvánítás. Kenéz Zsuzsanna 4 hónapos

## Izabella főhercegnő nagy beteg

Budapestről jelentik: Izabella főhercegnőt nagy betegen, napok óta a Fásor szanatóriumában ápolják.

Albrecht főherceg utban van hazafele.

## Pályázati hirdetés

Az erdőgyaraki „Hangya” szövetkezet üzletvezetői állásra pályázatot hirdet. Az évi forgalom 800—900 ezer lej. Fizetés 4%, lakás. Monopol cikkek után 2%. Kaució 30.000 lej készpénz és 20.000 lej fedezet. Pályázati határidő 1931. augusztus 14-ig bezárólag.

Igazgatóság.

## Tengerész nap Szalontán

Szalonta város előjárósága, a helyőrséggel karöltve, f. hó 15. szombaton, népünneppel egybekötött ünnepséget rendez a „tengerésznap”, tiszteletére a következő programmal d. e. 11 Te Deum az összes helybeli templomokban katonai és polgári hatóságok kiküldöttjei jelentéében.

Te Deum után kokárdák eladása a felkért urhölgyek és urleányok közreműködésével.

D. u. 4 órai kezdettel a vasúti vendéglő kertjében népünneppel, táncokkal egybekötve 5 lei-es belépti díj mellett. Az estibálra belépti díj szintén 5 Lei. Népünneppel közre fog működni az Iparoskór dalárdája és műkedvelő gárdája valamint a helybeli ezred különféle torna gyakorlatokat bemutató különítménye.

Ugy a város vezetősége, mint a helyőrség parancsnoksága, ezután is meghívja a város összlakosságát ezen népünneppelre s egyben ismételtlen kéri azon urhölgyeket és urleányokat akiket a kokárdák árusítására felkért, hogy mindnyájan járuljanak hozzá a kokárdák elárusításával az ünneppel erkölcsi és anyagi sikeréhez.

ELADÓ egy alighasznált fél fehér hálószoza butor olcsó áron. Értekezni a katolikus iskolában.

# Csapatokat vont össze Oroszország a határon Fegyverropogás hallik a Dnyeszter tulsó partjáról

A budapesti „Magyarság” című lap ma reggeli száma, kisinevi jelentés alapján, azt a hirt közli, hogy Oroszország a román és a lengyel ha-

táron, csapatokat vont össze.

A csapatösszevonásokhoz sok katonai alakulatot vettek igénybe. Azt is közli a lap, hogy a

Dnyeszter tulsó partjáról majdnem állandó manlicher és gépfegyver ropogás hallik át.

Nem lehet tudni miről van szó. Feltételezik, hogy valami ellenforradalmi megmozdulásról van szó.

## Megszűnik a diktatura Szerbiában

Sándor szerb király négy évvel ezelőtt bevezette a diktatúrát Jugoszláviában.

Szerbiában azóta egyre másra robbannak a bombák, dördülnek a revorverek s pusztul az ember élet.

Amint Zágrábból jelentik: Sándor szerb király most kijelentette, hogy augusztus 16-ától, vasárnap-tól kezdve, megszünteti a diktatúrát s fokozatosan áttér az alkotmányos életre.

Egyelőre Zsifkovits tábornokot

bizsa meg egy átmeneti kormány megalakításával. Ennek az átmeneti kormánynak lesz a feladata a választásokat lefolytatni. A választások eredményétől függ, hogy melyik párt kapja meg a kormányzást.

## Az Ipartestület kertünnepélye

Olvasóink szíves elnézését kell kérnünk, hogy tegnapi számunkból elmaradt az ipartestületi kertünnepély szokásos beszámolója. Ennek egyedüli és kizárólagos oka az aktuális anyagok felhalmazódása és a szűkre szabott keret.

A kertünnepély maga jóval meghaladta azt a fogalmat, amelyet ezzel az elnevezéssel szoktunk megjelölni.

Ha más semmi egyéb más nem lett volna, mint a birkozó és boxoló verseny, akkor is olyant nyújtottak volna, ami nemcsak nem mindennapos Szalontán, hanem egyenesen ritka alkalom. Sajnos, hogy nállunk a testet edző, izmosító sportnak ezt a két ágát nem művelik. Erre még rövidesen visszafogunk térni.

A kertünnepély egész műsora páratlan élvezetet nyújtott. A köz-

remüködők mindegyike a legteljesebb elismerést érdemli meg.

Lehet, hogy talán anyagi téren nem hozta meg az előző, pénzben és keresetben bő esztendő eredményit, ennek azonban kizárólag a mai nehéz gazdasági helyzet az oka.

Azok akik résztvettek, nem panaszkodhatak sőt igen jól érezték magukat. Ez volt a fontos cél, amely el is lett érve.

## A buza utáni tizezer lejes exportprémium és a gazdák

### Valami fogalom zavar van a rendelet alkalmazásában

Gazdálkodók hívták fel reá a figyelmünket. Ők panaszkodnak és zugolódnak, mi legfeljebb csak szószólói, tolmácsolói vagyunk panaszainknak, amelyet feliétlenül jogosnak tartunk.

A gabona értékesítési rendeletről van szó, a mely épen olyan rosszul sikerült, mint általában majdnem minden minálunk, mert ebből is hiányzik az alaposság, az aprólékosságig menő részletesség. Látszik, hogy nem közigazgatási szakember szerkesztette meg.

A rendeletnek az volt a célja, hogy emelje a gabona kivitt s vele kapcsolatban a buza belöldi árát.

Ugyanis az állam minden egyes vagon, az országból kiszállított buza után tizezer lejt jutalékot ad, azaz

méter mázsánként száz lejt.

A rendeletnek az volt a célja, hogy a termelő jusson ehhez az összeghez, a termelő, a gazdálkodó még sem jut hozzá, mert ugyan melyik termelő áll olyan külföldi céggel egyenes összeköttetésben, aki direkt tőle venné meg a buzát?

A termelő, a gazdálkodó a közvetítő kereskedőnek adja el termését, ki őt, ki tíz mázsát, de elenyésző azoknak a száma, akiknek száz mázsa, vagy ezt meghaladó mennyiség áll rendelkezésére.

Az országból kivitt minden vagon után kifizetik a tizezer lejt, de azt nem a termelő teszi zsebre, hanem a kereskedő, még pedig aligha csalódunk, ha azt merjük állítani, hogy nem a szalontai, hanem a

váradai, vagy esetleg még távolabbi kereskedő.

Igy érzük azt el, hogy a mi termelőink, illetve gazdálkodóink kerseres verejtékén más élösködik az, aki nem dolgozott, hanem csak közvetít a termelő és a messze másik államban lakó fogyasztó között.

Ez egy igaztalanság, amit meg kell szüntetni. Igen helyesen tennék a hatóságok, ha havi informatív jellegű jelentéseikben, felhívnák erre a kormány figyelmét. Még az elején vdgyunk az értékesítési aktusnak, mód volna a hiba azonnali kiküszöbölésére.

Ezt kötelesség megtenni. A gazdák pedig mozduljanak meg. Van gazdakör, amelynek az ilyen ügyekben tudni kellene, mit tegyen.

Ha a cséplőgépek szindikatu-

sát érte volna ez a sérelem, azóta az egész ország hangos volna tőle. A cséplőgépek mozgalmá is a szalontai szindikátustól ered ki s ma már még a hatóságok is respektálják kívánságait.

Mozduljon meg a gazdák szövetsége, a Gazdakör is és tegye meg azonnal kötelességét.

## Apagyilkosságért

15 év

Budapestről jelentik: A győri törvényszék Mohácsi cinteit gazdálkodót, apagyilkosságért, tizenöt évi fegyházra ítélte.

## A ref. ifjuság nyári ünnepélye

Vasárnap d. u. rendezi meg a szalontai ref. ifjuság nagy nyári ünnepélyét, amely felejthetetlen kedves szórakozást fog nyújtani az ifjuságnak. Olcsó pénzért sokat adni, úgy szellemi, mint egyéb javakban: ez a rendezőség célja.

Két pompás egy felvonásos darabon kívül, a szalontai rádió legjobb előadóit közvetítik a közönségnek. De ezeken kívül lesz magyar tánc, lesz amerikai árverés, távirat és világposta, szóval minden amit az ifjuság kedvel.

## A ref. ifjak

Ma este fél kilenc órakor összejövetelt, a szereplők pedig próbát tartanak. Pontos megjelenést kérünk!

## Tűz pusztít

mindenfelé

A Szolnok melletti Óváralja községben, a mozdony szikrától kigyuladt egy gazdálkodó háza.

A tűz tovább terjedését nem tudták megakadályozni s tizenhat ház égett le.

## Százezer márka jutalom

a nyomravezetőnek

Berlinből jelentik: A birodalmi kormány százezer márka (4 millió lejt) jutalmat ad annak, aki a jütteburgi vasuti robbantás tetteseinek a nyomára vezeti a hatóságokat.

Berlini jelentések szerint, a nyugalom teljesen helyreállott.

## Betétet

keresek

170.000 Lejt, —

ingatlan fedezetre első helyen

való betáblázás

mellett. Cim: a kiadóhivatalban.

# REGÉNY AZ ISTEN KOSZTOSAI

Írta: INCZE BÉLA  
az „Az Újság” számára.

19

Minden jog fentartva

## A disznószemű barát

Es falusi zsidóknál nem volt jó sör. Csak üveges. Az drága is, rossz is. Inkább nem iszom. Pedig szeretem a sört... igazán... nagyon szeretem... nagyságos ur!...

— Még egy korsóval Lojszkónak! — rendelkezett Gáthy, látván, hogy a sört szerető Lojszkónak már ismét üres a korsója.

— Oh, kérem... nagyságos ur... sok lesz.

— Dehogyan lesz. Elbirja még Lojszkó!

— Hiszen birom... az igaz... és szeretem is, — mosolygott Lojszkó! Éppen csak a sört szerettem. De páter gvárdián nem issza, ezért nincs nálunk. Pedig a sör... a jó sör... az csak a jó!...

Es ita már a harmadik korsót is, a jó sör dicséretére újra felköszöntvén Gáthyt és folytatván elmélkedéseit eképen:

— A jó sört mindenki szereti. Ezért kellene, hogy az állam mindenféle csináljon sörházat. Nem postát. Mert posta nem kell mindenkinek. Minek a posta? Én soha nem írok, se nem kapok levelet. De sört — azt iszom, szívesen, ha van.

— Hát posta is csak kell, Lojszkó! — mosolygott a fráter különös felfogásán Gáthy.

— Hát régen, amikor nem volt?... mégis megélték az emberek, posta nélkül. Most is lehet élni anélkül; — erősködött Lojszkó — akik küldeni akarnak levelet. Fogadjanak együtt levélhordót. Ha pénzt küldenek más városba, adnak oda a kereskedőknek. Azok elviszik, mert mindig utaznak, mindenfelé. Az államnak pedig nem kell kiadni a sok pénzt épületekre, hivatalokra, azokban sok emberre, lovakra, kocsikra. Na!... Igaz, nagyságos ur?...

— Megmarad a sok pénz az államnak. Abból csinálhat az állam mindenütt serházat, ahol jó sert mérjenek, olcsón. Milyen jó volna szegény embernek, mikor fáradt. Áldás volna nagyságos ur!... valószínűs áldás!... Az!... A sok jó és olcsó serház — a posta helyett. Na!... Hát nincs igazam, nagyságos Ur?...

— Mond valamit, Lojszkó! — nevetett jót a különös észjárású és fejtegetésű Gáthy és hozzátette:

— De most már üljön le, mert elfáradt. Pincér, két pár virslit Lojszkónak és még egy korsót!

— Oh nagyságos ur!... nem érdelem... igazán sok... —

szerénykedett és mosolygott Lojszkó. De aztán leült és odaszólt a pincérnek:

— A virslit... kérem... szaftban... úgy szeretem...

— Helyes! De három párt hozzon! — kiáltott Gáthy, derülten, a pincér után, aki szintén derűs hangulatban sietett a Lojszkó fráter kiszolgálására.

— Pompás!... De a szaft is nagyszerű!... — lelkesedett, Lojszkó, amint hol a virslit ette, hol a rozsdavörös szafjot mártogatta kenyérrel, — egyaránt kitűnő étvággyal. Nagyot ivott, aztán ismét megszólalt.

— Erről a jó virsliről jut eszembe, nagyságos ur, hogy a mult héten éppen a jó reggeli mentett meg a szegénytől.

— A reggeli... a szegénytől?... — csodálkozott Gáthy — Hogyan?

— Hát úgy történt, nagyságos ur, hogy Udvardon, ahol kvestáltam, a parasztok nagyon szeretnek és fölkertek, hogy misézzek, mert a plébános fürdőbe utazott. De különben sem igen szokott hétköznap misézni. Én sajnáltam, hogy szegény parasztok nem részesülhetnek szent misében és hirtelen megígértem, — hogy a tekintély megmájadjon, mert azt hiszik, nagyságos ur, hogy páter vagyok. Gondoltam, hogy péntekig, amikorra a misét ígértem, úgy is elutazom és nem lesz semmi baj. De bizony lett baj nem is egy, hanem kettő. A leggazdagabb a parasztok közül nem volt otthon, de a felesége ígért sok mindent, még egy borjút is, — de csak péntek reggelre, amikor haza érkezik az ura. Hát ezt be kellett várnom, mert a zárda érdeke a fő. Ezt még eligazíthattuk volna, ha pénteken korán reggel elindulhatok. De nem lehetett.

— Miért? Mi történt? — érdeklődött Gáthy, akit a nevetés több ízben környezett, a különös története elbeszélése alatt.

— Hát, tetszik tudni, nagyságos ur, a szekere, csütörtökön, amint jöttem a sok mindenféle a szállásomra, letört a nagy teher alatt. A kovács pedig csak péntek délutánra ígerte, hogy elkészíti. Így már ott kellett maradnom, Udvardon és nem szabadulhattam a pénteki misétől.

— Hát ez már csakugyan baj volt, — nevetett Gáthy.

— De mekkora!... nagyságos Uram!... Mit csináljak Istenem?!... Megígértem a misét és nem tartathatom meg. Itt a nagy szegény!... Mit szólnak hozzá az emberek? Hogy egy pap igéri, hogy misézik nekik, aztán visszahízza. Megcsalja őket!... Jaj! Bozsó moj!... Lojszkó, mint csinál most?!

Gáthy kipirult a nevetéstől, Lojszkó pedig derűsen folytatta:

— Ekkor a jó Isten pompás mentőgondolatot adott.

— Ugyan mit, Lojszkó? — kíváncsiskodott Gáthy, a nevetésén keresztül.

(Folyt. köv.)

# Kiesi a vasuti állomása Szalontának

Szalonta egy valóságos vasuti gócpont lett. Forgalma jóval meghaladja a békebelit de csak az állomáson. Ezzel szemben viszont majdnem minden élet megszűnt a városban. Mert sajnos, ez a forgalom nem a lakoságot érinti, hanem csak a szigorúan vett vasuti állomást.

A MULT ÉVBEN már kénytelenek voltak bővíteni az állomás sinhálózatát, mert az átmenő forgalmat a régebbi időkbeli meglévő hét sín páron lebonyolítani nem lehetett.

Régen szó volt a nyolcadik sín pára beépítéséről is, de erre csak a mult évben kerülhetett a sor. És még így sem elegendő nyolc sín pára — a forgalom lebonyolítására.

Például csupán ma reggel két óra hossza alatt 98 vagon ment át és lett lemozdítva egyenként a szalontai állomáson.

Evvel szemben a mult rezsimeálta nagy hangú beszédben beígért állomás bővítéséről semmi sem lett.

Nahát ezt már megszoktuk.

A TAMÁSDAI VASUTI HÍD sohasem volt valami bizalom keltő különösen a vonal megépítésének első éveiben. Nem is lehet csodálkozni rajta, mert hiszen egy-egy nagyobb esőzés után bizony nem egyszer még a sinek is a levegőbe meredtek.

A hid oszlopai pedig amelyről azt mondták a rossz nyelvek, hogy egy méterrel rövidebbek, mint ahogy lenni kellene — állandóan süllyedtek le a folyó medrébe.

Hát ennek az idillikus ókorbeli fahidnak vége: vasbeton hidat építenek, amely már a befejezéshez áll közel.

A munkálat gyorsan halad, mert naponta körül-belül tíz vagon beton anyagot használnak fel.

Hogy a normális forgalom rendes lehessen, hát legalább még két pár sínre volna szükség. Azt hisszük, hogy az illetékesek már lépéseket is tettek a hiányzó két új sín pára építésének engedélyezése céljából.

# Pusztulnak a birkák a nagy melegben

Teljesen lesült a legelő

...Ég a napmelegtől a kopár szik sarja...

Hát valóban ég, annyira ég, hogy már elpusztult teljesen.

A gyaraki szik régi idők óta a birkatenyésztés céljait szolgálta. A város egyik részében sincsen annyi birka, mint itt.

A szik gyenge növényzetén élőködtek a birkák. Most azonban baj van.

Amint juhász emberekől értesülünk, a szik annyira le van sülve, hogy teljesen kopár s még a birka

sem tud már legelni rajta.

A birka állomány állandóan pusztul.

Vannak a határon kisebb mélyű kutak, amelyekben nincs víz. Emberemlékezet óta nem történt meg, hogy ezekből a kutakból kiszáradt volna teljesen a víz.

Azok a földek, amelyeken jobban kiütött a szik, teljesen hasznavehetetlenek ebben az esztendőben.

A rendkívüli szárazság anyagi szempontból is óriási károsodást jelent a város lakosságának.

## Radióműsor

Kedd, augusztus 11  
BUDAPEST

- 4 Mesék
- 5:30 Cigányzenekar
- 6 Helyes magyarság — magyar helyesírás
- 6:30 Zenekari hangverseny
- 9 Cigányzenekar
- 10:20 Magyar kamarazene
- 11:15 Szalonzene

Szerda, augusztus 12  
BUDAPEST

- 9:15 Honvédzenekar
- 12 Harangszó, időjárás, utána gramofon
- 4 Gyermekbeszédzavara
- 5 Novellák
- 5:20 Schrammelzene énekkel
- 6:30 Zenekari hangverseny
- 8:15 Magyar nóták cigányzenével
- 10:15 Német nyelvű felolvasás, utána cigányzene

## A Nautilus uton van a Spitzbergák felé

Tromsöből jelentik: A Nautilus, miután kormányát kijavították, elindult a Spitzbergák felé.

KÜLÖNBEJÁRATU — butorozott uccai szoba világos, tiszta, kiadó. Bocskai-ucca 27.

ELSŐRENDÜ hordós káposzta állandóan kapható kilója 6 lej. Balogh Mihályné Váradi-ut 35.

ELADÓ a Bathiányi-ucca 82 sz. és Honvéd ucca 53. sz. ház. Ért. Szentmihályi üzletben.

EGY kettős rolósajtó eladó. Váradi-ut 41. sz. a.

FIU és LEÁNY tanulónak fizetésével felvétetik Nagy István divatárú házában.